

Ενα παραμύθι... δροσιστικό!

Στα τέλη της δεκαετίας του '40, ο παππούς, Γιώργος Τασιός, εμφιάλωνε γκαζόζες και τις διένειμε με το κάρο. Επτά δεκαετίες μετά, ο εγγονός του, Δημήτρης Τασιός και η οικογένειά του επαναλάνσαραν τα αναψυκτικά Χιονάτη, αναβιώνοντας το «παραμύθι».

Παλιές ετικέτες, βραβεία, γυάλινα μπουκάλια. «Ελάχιστα έχουν μείνει από εκείνη την εποχή», ομολογεί ο Δημήτρης Τασιός. «Πολλές φορές μας φέρνουν διαφημίσεις που έχουν κρατήσει ή αποκόμματα από εφημερίδες». Και η αλήθεια είναι ότι όταν ξεκινούσε ο παππούς, Γιώργος Τασιός, το 1945 κανείς δεν φανταζόταν την εξέλιξη. Παιδί για όλες τις δουλειές, είχε μάθει γρήγορα την τέχνη των ποτών δίπλα σε έναν Εβραίο έμπορο της Θεσσαλονίκης. Το 1945, λοιπόν, ιδρύει την πρώτη εταιρεία με την επωνυμία «Αναψυκτικά Τασιός» παράγοντας γκαζόζα με την γκαζά (μπίλια) που υπήρχε στα μπουκάλια και καθώς γέμιζαν, ανέβαινε στην επιφάνεια και σφράγιζε τη φιάλη. «Με δυο χειροκίνητες μηχανές όλες και όλες: Μία να κολλάει τις ετικέτες και μια να βάζει τα καπάκια». Ο πόλεμος, όμως, ανατρέπει τα σχέδια του και αναγκάζεται να επιστρέψει στη Θεσσαλονίκη. Δεν το βάζει κάτω και το 1948 ανοίγει ξανά την επιχείρηση, αυτήν τη φορά με ημιαυτόματο γεμιστικό μηχάνημα.



Συνέχεια. Ο Δημήτρης Τασιός μπροστά στην ετικετέζα με τα αναψυκτικά Χιονάτη.

Ήταν η εποχή που η Ελλάδα έβγαινε από τον Εμφύλιο, ξεκινούσαν τα πρώτα αναψυκτήρια και οι οικογενειακές ταβέρνες δίπλα στο κύμα και κάθε περιοχή είχε και το δικό της εμφιαλωτήριο, αφού δεν υπήρχε δυνατότητα για μεταφορά από πόλη σε πόλη. Το μόνο που του έλειπε ήταν το όνομα: Ήθελε κάτι που να θυμίζει παραμυθένια γεύση και που η εποχή ευνοούσε. «Βαφτίζει», λοιπόν, την γκαζόζα «Χιονάτη» και τα μεσημέρια που τελειώνει την παραγωγή τη μοιράζει μόνος του με το κάρο από σπίτι σε σπίτι κι από ταβέρνα σε ταβέρνα.

Ενδοξες εποχές

Το 1951 έρχεται το πρώτο βραβείο στην Διεθνή Εκθεση Θεσσαλονίκης για την πατέντα της συνταγής, οι δουλειές πηγαίνουν καλά, το προσωπικό αυξάνεται και μπαίνει η ιδέα για επέκταση με πορτοκαλάδα, λεμονάδα, βυσσινάδα, μπανάνα -πρωτοτυπία της εποχής- και μυρτάλ, που είχε εξαιρετική ζήτηση: Ενα αναψυκτικό στο χρώμα της κόλας, αλλά με τον αφρό της μύρας που έγινε γρήγορα γνωστό στα καφενεία και τα ζαχαροπλαστεία της περιοχής. Όλα με νερό Βερμίου. Το 1958, μάλιστα, η επιχείρηση επιστρέφει στη Σκύδρα, μόνιμα αυτήν τη φορά. Εδώ μαθαίνει τη δουλειά και ο πατέρας του Δημήτρη, Χαράλαμπος, που μπαίνει τη δεκαετία του '60.

Αυξάνει την παραγωγή ανανεώνοντας τον εξοπλισμό και μετατρέπει το παλιό εργαστήριο σε κάθετη μονάδα. Παράλληλα, επεκτείνεται και στο εμπόριο ποτών, στη Μακεδονία.



Ιστορία. Κιβώτιο με γκαζόζες «Χιονάτη» με λογότυπο του 1975, που έχει μείνει ίδιο μέχρι σήμερα.

Το όνομα γίνεται γνωστό και αρχίζουν οι πρώτες τοπικές διαφημίσεις σε εφημερίδες και περιοδικά με σύνθημα «Χιονάτη Πίνεις, την Κάψα Σβήνεις». Η δεκαετία του '70 είναι η χρυσή εποχή: Πολλές ετικέτες και κυρίως, μεγάλο δίκτυο, που έφτανε σε όλη τη Βόρειο Ελλάδα. Το 1979, μάλιστα, ο Χαράλαμπος Τασιός καταθέτει το εμπορικό σήμα στο Υπουργείο Εμπορίου, διασφαλίζοντας έτσι και τυπικά το όνομα Χιονάτη. Η επέλαση, όμως, των μεγάλων εταιρειών είχε και θύματα: «Από τα 1.500 τοπικά εμφιαλωτήρια που υπήρχαν στην Ελλάδα τη δεκαετία του '50 έμειναν στα τέλη του '80 ελάχιστα». Αυτός ήταν και ο λόγος που το 1993 η επιχείρηση κλείνει οριστικά, διατηρώντας μόνο το εμπόριο ποτών.



Παρελθόν. Από τις πρώτες ετικέτες της δεκαετίας του '50: «Αναψυκτικά Χιονάτη - Γιώργος Τασιός και Υιός, Σκύδρα Εδέσσης...».

Τελικά το 2001 ο Δημήτρης και ο αδελφός του Γιώργος αποφασίζουν να αναβιώσουν την επιχείρηση. «Ο παππούς είχε φύγει με το παράπονο και αισθανόμασταν χρέος. Είχαμε τη γνώση, την τέχνη και το δίκτυο και αποφασίσαμε να κάνουμε το βήμα». Αγοράζουν αυτόματη γραμμή παραγωγής τελευταίας τεχνολογίας δυναμικότητας 5.000 φιαλών την ημέρα, μηχανή ανθράκωσης και φίλτρα για την επεξεργασία νερού, δημιουργώντας ένα πρότυπο χημικό εργαστήριο και εμφιαλωτήριο. «Πάλι με το όνομα "Χιονάτη" που, αυτήν τη φορά, λειτούργησε σαν την καλύτερη διαφήμιση. Ερχονται ακόμα άνθρωποι και μας λένε ότι τη θυμόντουσαν από τα παιδικά τους χρόνια». Έτσι, το 2002 επανακυκλοφορούν τα αναψυκτικά Χιονάτη σε έξι γεύσεις: Γκαζόζα, πορτοκαλάδα, λεμονάδα, βυσσινάδα, μπανάνα και σόδα.



Εργοστάσιο. Βρίσκεται 3 χιλιόμετρα έξω από τη Σκύδρα, στην ίδια θέση από το 1975.

«Οι περισσότεροι μας αγοράζουν πρώτη φορά για την ανάμνηση, αλλά όταν δοκιμάζουν, καταλαβαίνουν τη διαφορά». Και τα μελλοντικά σχέδια; «Φέτος ελπίζουμε να μπούμε στα καταστήματα της Θεσσαλονίκης, του χρόνου της Λάρισας και αργότερα της Αθήνας. Η παραγωγή είναι περιορισμένη, δουλεύουμε όλη η οικογένεια, ο πατέρας μου, η μητέρα μου, ο αδελφός μου και εγώ, αλλά πιστεύουμε ότι αυτή είναι η ευκαιρία μας».

ΕΜΦΙΑΛΩΤΗΡΙΑ

Μια ιστορία που έσβησε

Τη δεκαετία του '50 υπήρχε ένα σε κάθε πόλη. Μικρά εργαστήρια που έφτιαχναν γκαζόζες και τις πουλούσαν σε σταθμούς τρένων, ταβέρνες, αναψυκτήρια, θερινά σινεμά. Τα παιδιά, από την άλλη, έκαναν συλλογή τα μεταλλικά καπάκια. Σήμερα, δεν έχει μείνει σχεδόν κανένα, αφού τα περισσότερα έκλεισαν τη δεκαετία του '90. «Εμείς προσπαθούμε να σώσουμε ό,τι μπορούμε και νιώθουμε μεγάλη χαρά όταν έρχονται και μας δίνουν μπουκάλια που είχαν κρατήσει από τους παπούδες τους».

ΡΟΖΑ ΚΡΑΜΕΡΗ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ: ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗΣ

www.petrosefstathiadis.com